

Keizer Karel en de Dendermondsche "Vierpanne,,

Rinkelend en klingelend reed de postkoets van Mechelen op Dendermonde.

Het weer was vinnig, de gure winterwind blies hevig en deed het stof langs de heirbaan een stonde langs den grond slepen en daarna in krinkelende, krollende vegen omhoog dwarrelen.

De boomen van de baan huilden van de kou, sloegen en tjakten dooreen als wilden zij met die bewegingen warmte verkrijgen.

De paarden vóór de postsjees legden de ooren plat en de schalksche wind vond vermaak hun warme dekens op te lichten en zijn ijskoude adem te laten varen over hun warme huid, zoodat de dieren huiverden en deerlijk den kop schudden.

Alleen Hanske Nork, de lustige postiljon, scheen bij het bulderen van de nijldige rukvlagen zijne goede luim niet te verliezen. Hij monkelde en mompelde steeds innerwaarts,

den mond in den hoogen kraag gedoken; van zijn gelaat was niets anders te bespeuren dan zijn twee hoogroode, bolle wangen en zijn listige oogjes.

Maar het gebeurde dat hij nu en dan eens flinkweg uitblies, «asem scheppen», zei hij, en om de paarden met zoete woorden aan te moedigen.

— Koud vandaag! mompelde Hanske, schelmsch koud... 't zal warm zijn en goed aan den haard van baas Mollen.

De gedachte aan de gezellige gelagkamer van de groote afspanning «In de Wapens van Vlaanderen» deed Hanske goed aan het harte. Het docht hem als voelde hij de warmte reeds van het groote vuur en proefde hij den lekkeren uitzet, den dubbelen «Clauwaert», dien baas Mollen tapte.

De afspanning van baas Mollen was, om hare goede tafel, heinde en verre bekend; daar dronk men de oudste wijnen, die men elders te vergeefs zou gezocht hebben en zelfs de kelder van Kwaê Beth te Ieperen moest voor dien van baas Mollen onderdoen.

Het was dus niet te verwonderen dat «De Wapens van Vlaanderen» faam kreeg en genoot, en de reizigers een «wegje alomme» deden, om daar eens goed de maag te laten feest vieren.

De waard was een dier lustige gezellen, zoo'n soort van Lamme Goedzak, buikske vol, harteke lust, die men toen zooveel in Vlaanderen aantrof en legendarisch zijn geworden, en waarvan men heden ten dage de laatste afstammelingen kan vinden in een der oude Vlaamsche wijken van Brussel, bij de lui-mige farodrinkers.

De waard was goed en degelijk als zijn wijn en in de oogen der reizigers woog deze hoedanigheid als goud.

De postiljon, die in «De Wapens van Vlaanderen» stalde, hield veel van baas Mollen, en deze kende geen beteren vriend dan Hans.

— Hanske en ik, zei de baas, als hij een grap moest vertellen.

En de postiljon zei van zijn kant, wanneer hij een zijner poetsen verhaalde:

— Baas Mollen en ik.

Ja, dat koppel waren twee handen op éénen buik; blozend van gezondheid, vet van eten en drinken, jongens met een gouden hart, rondborstig en gul, echte typen van het Vla-

mingenras.

En beiden Dendermondenaars!

Dit zegt veel.

Geen plaats in ons land, die meer tot jok en leute stemt dan het malsche Dendermonde, waar alles u aanspoort tot levenszucht, vroolijkheid en snakerij.

Ook geen streek, die schilderachtiger is en meer stemt tot droomen en dichten.

Daar heeft de natuur haar schoonste schatten vergaard, en daar is de hemel van Vlaanderen heerlijker blauw dan elders, en menig dichter van grooten naam werd geboren in de zoete streek, waar de blauwe Dender de blonde Schelde kust.

Onder de eerste grappenmakers stond ook Hans Nork geboekt. Het kon niet missen: van 's morgens tot 's avonds op de baan, heele nachten soms, steeds in betrekking zijnde met allerlei soort van menschen, had hij de gave in zich, allen en alles op te merken en na te gaan.

Hij deed levenswijsheid op, en bracht zijn ondervindingen in vele gevallen kwistig te pas.

En dan klonk zijn gezag veel helderder dan in andere oogenblikken. De man had leute en zong.

Maar altijd zong hij niet.

Het gebeurde wel eens, dat hij in gedachten verdiept scheen, wanneer hij in de Lente zijne blikken liet weiden over de schoone streek, wanneer hij zag hoe de boomen van 't botten groen stonden, en de eerste made-liefjes met hun heldere oogjes door het gras piepten, of zij kwamen kijken naar de lieve zonne, die zoo lange maanden niet meer was te zien geweest.

Hanske lachte, en zei:

— Wat is dat alles schoon!

En dan zong Hanske, want hij had leute om al dat schoone.

En in den zomer, wanneer een gouden warmte over de aarde lag te trillen, en zijn paarden het kwaad kregen, zoodat zij zich met hangend hoofd voortsleepten langs de stof-fige baan, dan zakte Hanske's hoofd op zijn borst, en hij bewonderde in stilte de prachtige streek, zoo heerlijk als een tropisch gewest.

— Hanske slaapt! zeiden de kwâtongen.

Maar Hanske hoorde zulks, en trok de

schouders op; kwâtongen zijn er overal, dacht hij, een mensch kan toch niet altijd lachen en fluiten.

En ook zulks was waar.

Maar toch zong Hanske weder vroolijk, want hij had leute en... grooten dorst, en hij wenschte bij zijn vriend Mollen te zitten, in de koele schaduw van den wijngaard, binnen, op de koer, tusschen de hooge gebouwen, waar de zon zelden kwam.

Door dik en dun reed Hans, door droogte en nat, en altijd was hij tevreden.

Hij zat op zijn hoogen bok, en soms lachte hij stil en geheimzinnig, bij de herinnering aan de een of andere malsche poets.

Onder de vroolijkste, die van hem verteld werden, behoort ongetwijfeld de volgende:

Hanske had te Mechelen, jaren geleden, de plaats gevraagd en gekregen van torenwachter.

Op St.-Romboutstoren kon hij uren liggen turen naar alle kanten heen, over de stad, verre het land in. In de verte zag hij de Scheldestad, met haar torens, meer Westwaarts lag Dendermonde, in het Oosten Leuven, en in het Zuiden de oude hertogelijke stad Brussel. Hij kende alle wegen, die als zilveren lijntjes door de groene beemden kronkelden.

— Die loopt naar Bonheyden, die naar Londerzeel, die over Duffel, zei Hanske, en honderden had hij er kunnen opnoemen.

Als het slecht weder was, dan zat hij meer in het oude gasthof «Het witte Paard», onder den toren, dan op den toren.

Zekeren dag had, wat nog meer gebeurde, Hans te diep in de kanne gekeken, en strompelde hij bedremmeld de plaats over.

't Was heldere maanschijn.

Daar daagde vóór hem, als een logge massa, de St.-Romboutstoren op, als een trouwe wachter der slapende stad.

Hans werd steeds week, als hij, bij drank, den toren aanschouwde, want er was een geheime band van vriendschap, die hem met de steenen massa vertrouwelijk maakte.

Maar op dien avond was Hans bijzonder weekgevoelig, en had hij den toren wel willen omhelzen.

Hij keek naar omhoog, als om den reus te groeten, maar Hans liet eensklaps een kreet van ontzetting hooren.

Was het Gods mogelijk!

Daar hing een schemerglans over den toren, en nu dacht Hans, dat St-Rombouts in laaie vlam stond.

— Heere! Heere! Brand! kreet hij, terwijl hij de armen als molenwieken om zijn hoofd draaide, het brandt!

Hans scheen ontuchtterd en vloog als een wildeman den toren op. Hij kwam boven, en, hoe hij ook rondkeek, hij bemerkte geen spoor van vlam, noch rook hij een brandgeur.

— Die verduivelsche drank heeft me weer een kwade pert gespeeld! zei Hans, maar toch, maar toch, ik zag heel bescheidenlijk de vlammen uit den toren slaan.

Om zijn geweten gerust te stellen, liep hij weer naar beneden en buiten, en eensklaps brak hij in luidruchtig lachen los.

— Heere! Heere! 't Is de maan!

Hanske maakte op de Groote Markt een gek figuur, toen hij daar op zijn knieën sloeg van 't lachen, maar niemand zag het, want 't was laat in den avond, nacht reeds, en de burgers sliepen rustig, onder de hoede van den torenwachter.

— Dat is een goeie! riep Hans, en dat moeten de Mechelaars weten. De maan heeft mij gefopt, en ik zal de burgers foppen.

Hans stormde wederom den toren op.

Eenige stonden later klonk over de stad het bange getoet van den brandhoren.

De burgers rilden van angst wakker, keken het venster uit, en hoorden thans bescheidenlijk, dat het getoet klonk langs den Zuid-Oostelijken kant van den toren.

Langs dien kant brandde het dus.

Scherper keken zij toen en... hemel, ja, het scheen, dat de toren in brand stond.

Geen tien minuten later stond heel de Mechelsche bevolking te been, want ieder in de stad was fier op den toren, en uit aller borst klonk het luid en droef:

— De toren brandt! De toren brandt! Burgers, op!

't Was een vervaarlijke nacht. Al dat rumoer beneden, en boven dat akelige getoet, dat reeds harder en wilder van uit de galmgaten viel.

Een half uur lang liepen de Mechelaars over en weder, eer zij goed beseften wat zij in de straten deden, en toen zij dit besef kregen, vroegen zij elkander angstig af, waar het toch branden mocht.

— Wel, de toren brandt! klonk het.

De toren? Rustig en vredig keek de trouwe wachter beneden naar de joelende menschenmassa, en het licht der mane, dat hem bescheen, maakte den indruk, of een zalige lach van guiterij over hem was gevaren, toen hij al die burgers, met zwaaiende armen, daar beneden zag.

— Waar brandt het? klonk opnieuw de vraag.

— Wel, de toren!

Al de gezichten werden weder naar omhoog gekeerd. 't Volle manelicht wierp een tooverglans op den grauwen toren, en ja, het scheen den burgers dat het brandde.

En het wilde getoet van Hans Nork klonk al heviger en heviger, toen eensklaps de hoorn zweeg.

Er kwam een groote ijlte in 't rumoer.

Hanske Nork blies niet meer.

— Waarom? vroegen de Mechelaars.

— De toren brandt! riep een stem, beneden aan den voet der kerk. Ziet...

— Ja, werkelijk...

De Mechelaars vormden de keten, en lieten de emmers over en weder gaan van den eersten bronput tot aan den voet van den toren.

De moedigsten der Mechelaars besloten de schakels der levende ketting op de trappen te vormen. Reeds werden de emmers, vol water, overgegeven, reeds wilde men dezelfde langs de trappen omhoog hijschen, toen eensklaps een wolk voor de maan schoof, en alles in duisternis hulde.

Stad en toren, menschen en emmers, 't was alles in den nacht verdwenen.

Ook de brand!

Toen eerst zagen de burgers der goede stad, dat de torenwachter hun had beet gehad.

— Slaat hem dood, riepen de beschaamde blusschers.

— Ja, ja, slaat hem dood! klonk het overal.

Die op de trap stonden, liepen naar boven, en zochten den schalkschen torenwachter, maar vonden hem niet.

Hij was spoorloos verdwenen.

Hans Nork had de wolk gezien, en raadde wat er zou gebeuren. Hij was ijlings den toren afgebotteld, en had een behoorlijken afstand gesteld tusschen hem en de pompiers.

Wederom scheen de mane uit het blauwe van den hemel, en nu keken de Mechelaars elkander naar het bleeke gelaat.

— Maanblusschers! klonk een stem.

— Maanblusschers! riepen er velen.

En daar vlogen de emmers naar het maanachtige gelaat der blusschers. Het water kletste in 't gelaat, de kleederen dropen van het nat.

Men werd op vele plaatsen handgemeen, doch de wijsten en voorzichtigsten kozen den weg naar hunne woning en dachten: morgen is 't voorbij, en 't is maar een droom geweest.

Maar helaas, een droom was het niet geweest, want door de eeuwen heen bleven de Mechelaars «Maanblusschers»!

Hans Nork trok, zoo spoedig de poorten geopend werden, weg.

Toen hij jaren later de plaats van postillon verkreeg, was de nare geschiedenis uit veler geheugen en Hans zorgde, dat hij er te Mechelen niet te veel over sprak.

De herinnering aan deze poets deed hem nu hij op dien grimmigen, guren wintermiddag naar Dendermonde reed, nog lachen, en ondanks de koude zong Hans het liêke van Dendermonde, van het edele ros Beyaert:

't Ros Beyaert is verheven
hij heeft hem in 't vier (vuur) begeven
en 't Ros Beyaert is een peerd,
met een strik op zijnen steert.

't Ros Beyaert doet zijn ronde
in de stad van Dendermonde,
die van Aalst die zijn zoo kwaad
als hij onder 't Ros Beyaert gaat.

't Ros Beyaert's oogen vonkelen
zijn breede manen kronkelen
en hij wendt hem fraai en vlug
met vier broërs op zijnen rug.

Hun harnas, schild en lansen
blinken bij de zonneglansen,
en de beiaard 't voisken geeft,
daar het Ros zijn eer in leeft.

O Dendermondenaren,
blijft altijd den roem bewaren
van het peerd, zoo wijd vermaard
als den grootsten man op aard.

't Ros Beyaert is ons glorie
en benijdt ge ons viktorie
Aalst, gij hebt nog min verstand
als ons ridders «vaillant».

Hij moest een vroolijk hart bezitten, die op dit oogenblik zingen kon, en sterk van longen zijn bovendien.

— Maar, enfin, zei Hansken, waarom die schimpschoten op die van Aalst; het heeft immers geen reden van bestaan, 't Ros Beyaert kunnen zij toch niet stelen, want het kan door de poort niet... maar sapristie, wat is dat? Sneeuw! Ju, Bles! Ju, Jan! vooruit, anders blijven wij in den steek!

En Hanske snakte met den toom, deed de zweep klakken en hardbollend rammelde de oude koets over den harden vervroren grond.

— 'k Wilde al bij Mollen zijn en tehuis! dacht Hanske.

**
*

De faam van Mollens tafel was ook den keizer ter oore gekomen en er kittelde hem iets aan het gehemelte, toen graaf van Lannoy zei:

— Sire, daar is goed eten en drinken en de bedden zijn er zoo donsigt en zacht als in 't paleis.

— Daar trekken wij op af! zei de keizer. 't Is jaren geleden dat ik mijne goede stad Dendermonde bezocht. Zit er veel wild in uw domein van Grembergen, heer graaf?

— Sinds lang wacht het uw keizerlijk schot, sire.

— Dat treft, Lannoy, zoo krijgen we twee vliegen in ééne klap.

De winter was hard ingevallen en de honger deed het wild zijne schuilhoeken verlaten.

De keizer oordeelde het oogenblik gunstig om zijn jacht en eetdrift te voldoen.

Hij zond zijn econoom messire de Craene naar de «Wapens van Vlaanderen», om baas Mollen van zijne komst te verwittigen.

De kastelein vond in het nieuws een ongemeen behagen en was tevens zeer gevleid door de groote eer, die de keizer hem gewaardigde aan te doen.

Maar baas Mollen was een aardige kwast en hij liet zijn vreugde niet al te zeer blijken.

— Dikke vlaai! sprak messire de Craene verbolgen, gij schijnt het niet al te plezierig op te nemen dat uw keizer en heer u met een bezoek zal vereeren.

— Toch wel, messire, maar...

— Wat, maar! Wat scheelt er? Bezit gij wel het noodige om zijne Majesteit met alle

eer en waardigheid te ontvangen?

Dit was Mollen een steek naar het harte en hij stelde den econoom de stoutmoedige vraag:

— Heeft Zijne Majesteit in zijn tasch wel zilveren Carolussen en gouden dukaten voorhanden, om zich hier in de «Wapens van Vlaanderen» op ordentelijke manier aan te bieden?

Messire haalde voor zooveel pochen de schouders op en vervolgde:

— Zijn de beddelakens rein en zuiver wit?

— Zou Zijne Majesteit heerlijker lakens bezitten dan de mijne, gedraaid en geweven uit den fijnsten Kortrijkschen kant?

— Wat zult gij hem te eten voorzetten?

— Te eten? Niets!

— Hoe! Onbeschaamde!

— Ik zal hem niet te eten, maar te drinken geven, omdat eerst een stevige teug naar binnen moet, wil men smakelijk eten.

— Nu, wat zult gij hem te drinken geven?

— Eerst zal ik hem goed laten eten, want is eenmaal de maag met 't fijne eten gevuld, zoo kan een beker wijn hartelijker gedijen. Eerst vollen buik, dan leeg kruik!

Dit antwoordde de vroolijke waard sire de Craene, die lachend heentoo, en zich aan de deur nog eens omkeerende, riep:

— Het sneeuwt en 't is koud, laat de lakens eenst goed «vierpannen», opdat Zijne Majesteit dezen nacht geen kou lijde en uw dik hoofd morgen nog op uw romp zou staan.

En de deur viel achter den econoom toe.

Mollen stond versteld.

De lakens vierpannen!

De eerekamer van zijn gasthof was ruim en bezat geen haard. 't Was onmogelijk het bed beneden te brengen en daar matras en dekens te verwarmen.

Wat thans aangevangen?

Mollen zat niet dikwerf in verlegenheid, hij schikte alles zoo goed het ging, steeds in het voordeel der reizigers, haperde er soms iets — 't geen zelden voorviel — dan stelde men zich al spoedig tevreden; maar, met den keizer was niet te lachen, dat wist baas Mollen zeer goed.

Hij hield evenwel zijn vrees voor zich, en durfde niet bekennen dat hij de lakens bij gemis aan 't noodige gerief niet kon vierpannen, want naast zijn gasthof bevond zich nog een ander hotel, wiens eigenaar afgunstig was

om den bloei van de «Wapens van Vlaanderen» en Mollen, zooveel het kon, door allerlei loensche middelen, zijne klanten trachtte afhandig te maken.

Zulks gebeurde in dien tijd.

Zulks geschiedt nog meer ten huidigen dage.

Baas Mollen zei niets, maar gaf de noodige bevelen in de keuken, om alles in gereedheid te brengen tot het waardig ontvangen van den vorstelijken bezoeker.

Toen ging hij aan de deur staan en wachtte Hans Nork af.

Die zou wel uitkomst weten.

Het sneeuwde al flink door.

De avond viel spoedig in. Hans was niet op zijn uur; de sneeuwstorm had hem verrast.

Eindelijk hoorde Mollen de rinkelende belletjes van de postkoets en het toeten van Norks horen; dof dreunden de stappen der paarden op de ophaalbrug en moeilijk konden de dieren vooruit.

Hans kreeg Mollen in de gaten.

Er was nieuws op handen, dat zag hij, want slechts in groote gelegenheden stond de waard hem aan de deur op te wachten.

— Wat is er gaande? vroeg de postillon.

— Hans, span de paarden spoedig uit, voor hun eten zal ik laten zorgen. Kom me vinden in mijn kamer, ik moet u spreken.

— Is er nieuws?

Mollen knikte.

— Groot nieuws?

Ja, dat moest hij niet vragen, dat zag hij wel aan Mollen's houding en doenwijze.

Opnieuw knikte de waard bevestigend, er ongeduldig bijvoegend:

— Haast u, Nork, het is dringend.

— Ja, Mollen, maar de beesten zijn bezweet en ik moet ze eerst het lijf met stroo wrijven.

— Laat maar gaan, Nork, ik heb hiertoe reeds bevelen gegeven.

Hanske, steeds bereid om zijn vriend genoeg te doen, daarenboven door de nieuwsgierighied aangespoord, bevond zich eenige oogenblikken later in de kamer bij baas Mollen.

Deze wees naar het ingeschonken glas, dat op tafel stond.

«Klo...klo...klok!» ging het in Hanske's keel.

Het glas was leeg.

— Smakelijk, zei hij. Wat is er gaande, Mollen?

— Groot nieuws doch eerst nog een glaasje?

— Ja, baas 't kan geen kwaad en 't gaat in een moeite. Maar kom toch voor de pinnen met dat groot nieuws.

— Luister, Hans. De keizer komt.

Hans keek verbaasd op, zette, buiten zijn gewoonte, het glas, dat Mollen had gevuld, op tafel, en gaapte den waard aan, sprakeloos.

— Ik zeg u dat de keizer komt, Hans.

— Wat keizer? Wie keizer?

— Keizer Karel, onze genadige vorst!

Hans zei niets, goot met bevende hand het vocht naar binnen, schonk nog eens vol, dronk weer uit, als om zijne ontroering door te spoelen, en schonk weer vol.

Mollen gaapte thans op zijn beurt den postillon aan, die zoo automatisch inschonk, uitdronk, weer inschonk... Als dat spelletje zoo bleef duren, dan werd Hansken zoo dronken als klaverenvier.

— «Quatre» is vier! zei de boer en stak zijn wijf bij de varkens! klonk het uit Hanske's hijgende borst. Het is van «alteratie», vriend, van «alteratie!» Wat, de keizer komt! Keizer Karel! En wanneer?

— Ik verwacht hem hier alle oogenblikken.

Weer wilde Hanske van ontroering zijn schenkersspel in beweging stellen, maar Mollen hield zijn arm tegen en het klonk bijna woedend uit zijn mond:

— Luister, Hans, ik zit leelijk in nesten.

— Dat geloof ik, dat geloof ik, Mollen. Kan ik iets voor u doen?

— Hans, van morgen is hier een heer geweest, die mij het nieuws aankondigde. De keizer blijft hier slapen. En hij heeft mij het bevel doen overmaken dat het bed goed moest «gevierpand» worden! Ik zit in nesten, Hans, in nesten!

— Met de vierpan of met het bed?

— Met beiden, Hans, met beiden. Wat is een vierpan?

— Wel, «vier» is «vuur», zei Nork, en «panne», wel een waard als gij moet dat kennen, dat is dan een «vuurpanne». En daarmee moet gij het bed verwarmen; dat is zoo klaar als mijn lantaarn, waarin geen licht brandt!

— Ja, maar wat is een «vierpanne», ik heb dat ding nooit gezien.

Hans ook niet, maar het sloeg den man niet

uit zijn lood.

— Luister, Mollen, sprak hij, ik heb compassie met u, ik zal alles klaar maken. Geef me een kanne dubbelen Clauwaert, met suiker en kaneel. Toon mij het bed, waar de keizer moet slapen, en ik verzeker u dat onze genadige vorst nooit zoo warm zal gelegen hebben als hij dezen nacht zal liggen.

— Hans, gij zijt een toovenaar!

— Laat gaan, Mollen, laat maar gaan. Laat mij alleen in 's keizers kamer, en kom mij roepen wanneer de keizer te bed gaat. Wees gerust, 't zal goed verlopen, ik sta voor alles borg.

— Als 't zoo is, kom mee, en morgen, Hans, zal ik van onder de keldertrap eens iets ophalen, dat u eeuwig zal geheugen!

— Best!

Pas was de baas terug beneden, of daar kwam de vorst aangereiden met een talrijken stoet edelen, wapenknechten, jagers, enz. enz.

En de keizer werd in de «Wapens van Vlaanderen» ontvangen zooals het zijn rang paste. De goede Vlaamsche keuken had nooit zoo'n hartelijke spijzen gereed gemaakt, en de wijn, dien Mollen ophaalde, scheen van Adams tijd te zijn, zoo oud was hij.

De lekkere dubbele Clauwaert vloog uit de hooge tonnen. Er werd gegeten, gedronken, zooals in dien tijd nooit zoo goed vóórdien werd gedaan.

Reeds lang had de horen van de schildwacht op de vestingen het «dooft de lampen» getoet, toen de keizer er aan dacht te gaan slapen.

Messire de Craene ging tot den baas en vroeg:

— Is het bed «gevierpand?»

— Neen, Messire, het is niet «gevierpand» en toch «gevierpand», zonder panne en zonder vier, en toch met een panne en een vier, de keizer zal tevreden zijn.

Inderdaad, de keizer was tevreden. Hij vond het bed verwarmd, maar zoo zoet en mollig, dat hij vergenoegd de dekens tot zich trok. Ook deze wasemden een deugdelijke warmte, en sinds lang was de vorst zoo tevreden niet meer geweest.

En meermaals zocht hij met de voeten de vierpanne, maar vond ze niet; evenwel had hij ze niet noodig, om zich te verwarmen, het bed was lauw-warm en zoo zalig.

Als hij des anderendaags baas Mollen liet

ontbieden, sprak hij:

— Mijn vriend, 'k heb nooit zoo gerust in warmer bed geslapen en alhoewel hetzelfde zoo luw en warm was, heb ik toch de «vierpanne» niet ontdekt. Als ik nogmaals naar hier kom, dan moet ge de «vierpanne» in het bed laten.

Daar buiten in de sneeuw klonk een heldere stem:

Excellent is 't druivennatje,

Laburdon, tierelieron!

Als 't zoo koel komt uit het vatje,

Laburette, tierelierette,

Laburdon, tierelieron!

De keizer luisterde.

— Wat is dat voor een viezen snaak, die zoo weet te zingen, als het wintert en «kal-seiden» vriest?

Mollen lachte, want hij dacht aan iets.

— Waarom lacht ge? vroeg de keizer. Wie is die vroolijke snaak?

— Sire, het is de postillon, Hans Nork, die de Mechelaars het maanblusschen heeft geleerd.

— Zoo, is hij dat! ik heb van de geschiedenis wel eens gehoord. Het moet een krani-ge kerel zijn, die Nork, een echte Vlaming, met grappenmakersbloed in 't lijf.

— En een gouden hart, Sire.

— Roep hem, ik wil met hem kennis maken.

Mollen wilde de kamer uit om Nork te roepen, maar hij had er den tijd niet toe, daar werd de deur op een kiertje geopend, en vóór de waard het kon voorkomen, klonk de vroolijke stem van den postillon den keizer in de ooren:

— Hé, Mollen, hoe heeft de keizer de «vierpanne» gevonden?

— Hum, brum, hum! kuchte Mollen.

Maar het was te laat.

De keizer wilde er meer van weten.

— Laat dien man binnen! beval hij.

Ware het sneeuwgezicht buiten, eensklaps in een lachend landschap veranderd, dan had Hans Nork niet meer kunnen schrikken, dan toen hij die stem hoorde.

Mollen werd bleek, en voelde niet in het minst nog lust tot lachen.

Nork wilde zich uit de voeten maken, zachtjes, op zijn teenen, maar Keizer Karel liet er

hem de gelegenheid niet toe.

Hij trad op de deur toe, rukte deze wagenwijd open en riep:

— Kom binnen, dadelijk!

Schoorvoetend trad Hans nader.

— Waarom gehoorzaamdet gij niet op het eerste bevel? vroeg de keizer.

— Sire, ik wist niet... ik kon niet vermoeden, dat het uw genade was die bevolen had. Daar ik de gewoonte niet heb, mij te laten bevelen, wilde ik er maar uittrekken. Ik had hier toch niets verloren.

Dit ronde antwoord beviel den keizer.

— Wat vroegt gij aan den waard? hernam hij.

Nork zweeg.

— Spreek.

Zelfde zwijgen.

— Spreek! herhaalde de keizer gebiedend.

— Genade vorst, 't was maar om de leute, dat ik het vroeg.

— Wat is er dan zoo plezierig aan die vraag, man?

Mollen keek Nork aan, en Nork den waard, maar op den keizer durfden geen van beiden het oog richten; de uitslag van het onderzoek kon zware gevolgen hebben, want in dien tijd was er spoedig Majesteitsschennis gepleegd, en in menig geval werden dan de schuldigen zonder vorm van proces opgeknoopt.

En de geschiedenis van de «vierpanne» leek wel een weinig op majesteitsschennis.

De keizer kreeg geen antwoord, en alhoewel inwendig ten hoogste verheugd, wilde hij, kost wat kost, den draad van de geschiedenis kennen.

Hij stampte met den voet op den grond, en sprak:

— Zoo gij mij niet onmiddellijk de «vierpanne» toont, waarmede gij mijn legerstede hebt verwarmd, laat ik u in de boeien klinken. Dit bevel gold baas Mollen.

Deze kreeg het te kwaad, viel op de knieën, en stamelde smeekend:

— Genade Sire, genade!

— Vooruit met het antwoord: waar bleef de «vierpanne»?

— Daar, Sire, daar! zei Mollen, en wees op Nork.

— Wat beteekent dit allemaal? vroeg de keizer verrast.

— De postillon heeft het bed verwarmd, Sire.

— De postillon?

— Ja, Sire, ik bezat geen «vierpanne», en de postillon zei zoo tegen mij: Mollen, zei hij, ik zal den keizer eens een warm bed bezorgen. want het zou toch ongepermitteerd zijn, dat zijne genade dezen nacht aan koude voeten leed, zei hij zoo. Daarvoor is zijne genade veel te braaf, en dat verdient hij niet, zei hij zoo.

De keizer was verteederd, maar hij hield zich gram.

— Is het waar? vroeg hij aan den postillon.

— Ja, Sire.

— Gij zijt eerst in het bed gaan slapen?

— Ja, Sire, en zulks om driedubbele verdienste.

— Driedubbele?

— Ja, Sire; vooreerst heb ik, die gewoonlijk op een harden stroozak slaap, op een bed gerust, dat voor den keizer bestemd was; ten tweede, heb ik zijn genade een warm bed verschaft, en ten derde... krijg ik van baas Mollen nog iets van het patersvaatje.

— Zoo, kerel, sprak de keizer, gij hebt u vermeten in mijn bed te slapen. Weet gij, wat daarop staat?

— Een flesch van onder de trap, Sire.

Nu kon de keizer zich, om het snedige antwoord, niet meer inhouden.

Hij lachte en was ontwapend.

— Zijt gij getrouwd man? vroeg hij.

— God zij geloofd, neen, Sire!

— Hoe! God zij geloofd, neen! Waarom die dankzegging?

— Trouwen is houwten, en al wat ik geef, ben ik kwijt. Alleen de dubbele «clauwaert» kan mij bekoren, Sire.

— Man, gij zijt veel te slim om boer te blijven. Ik wil u tot ridder slaan.

— Ridder, Sire, maar wie zal dan mijn paarden voeren?

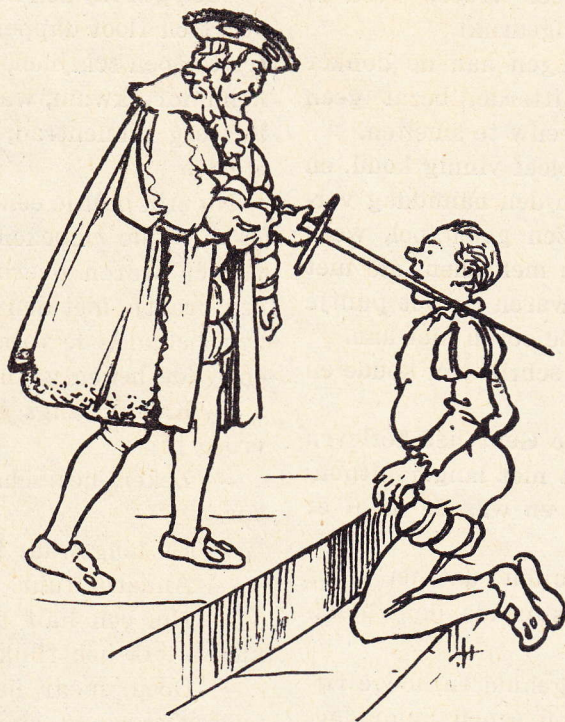
— Gij zult voortaan het oog houden op mijn stal, maar daartoe moet ge van adel zijn. Kom, volg mij.

— Boer! boer! fluisterde Hans Nork in de ooren van den waard, dat zal ik den keizer betaald zetten.

— Houd u maar stil, jongen, anders mocht het u slecht vergaan! fluisterde de waard. Zeg Nork, als ge ridder zijt zult ge mij dan niet vergeten?

— Nooit, Mollen, nooit!

In de groote gelagkamer zou de plechtig-

En kletsend viel het plat van het wapen in den dikken nek van den postillon.

heid geschieden.

Omringd van al zijn edellieden, jagers, dienstboden, alsook van het Dendermondsche magistraat, zat de keizer op een aangebrachten troon.

Vóór den troon zat Nork geknield, Nork, de lustige postillon, en wachtte de plechtigheid af.

Daar trok Karel zijn zwaard, en sprak plechtig:

— Hans Nork, ten aanschouwe van al deze edellieden en het Dendermondsche magistraat, sla ik u tot ridder.

En kletsend viel het plat van het wapen in den dikken nek van den postillon.

Maar nu gebeurde er iets, dat in de ge-

schiedboeken met verontwaardiging, maar tevens met geheimzinnigheid is vermeld.

Terzelfdertijd, als de slag van het zwaard, ontvloog, met permissie, Nork, een zware... zucht.

De edellieden waren beschaamd, vernederd. De keizer keek Nork verbolgen aan.

Maar de nieuwe ridder zat daar met het onnoozelste gezicht van de wereld.

— Hé, hé! sprak de keizer woedend, Ridder Hans Nork, dat begint hier te rieken naar gekwetste majesteit.

— Sire, zei Hans Nork, zoo past het er bij. Gij slaat er den ridder van boven in, en de boer vliegt er van onder uit.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. — ANTWERPEN.